

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (1) al articolului 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

Art. 19. - (1) În unitățile administrativ-teritoriale, în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 10% din numărul total al locuitorilor care și-au declarat apartenența etnică sau în care există un număr semnificativ de cetățeni aparținând minorităților naționale, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, precum și prefecturile, serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale au obligația să asigure în raporturile cu aceștia, folosirea limbii materne, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale tratatelor internaționale la care România este parte.

2. După alineatul (1) al articolului 19, se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:

Art. 19. - (2) Prin număr semnificativ de cetățeni aparținând minorității naționale se înțelege:

- a) 10.000 de cetățeni aparținând minorității naționale în unitățile administrativ-teritoriale în care numărul locuitorilor este mai mare de 100.000;
- b) 2.000 de cetățeni aparținând minorității naționale în unitățile administrativ-teritoriale în care numărul locuitorilor este între 50.001 - 100.000;
- c) 1.000 de cetățeni aparținând minorității naționale în unitățile administrativ-teritoriale în care numărul locuitorilor este între 25.001 - 50.000;
- d) 500 de cetățeni aparținând minorității naționale în unitățile administrativ-teritoriale în care numărul locuitorilor este între 10.000 și 25.000;

e) 300 de cetățeni aparținând minorității naționale în unitățile administrativ-teritoriale în care numărul locuitorilor este sub 10.000.

3. După alineatul (2) al articolului 19, se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

Art. 19. - (3) Prin excepție, în unitățile administrativ-teritoriale în care se atinge doar ponderea sau numărul cetățenilor aparținând minorităților naționale prevăzut la art. 19 alin. (2), autoritățile publice și entitățile stabilite la art. 19 alin. (1) au obligația să asigure exercitarea drepturilor prevăzute la art. 117³, art. 117⁶, art. 117⁷, art. 117⁸.

4. După alineatul (3) al articolului 19 se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

Art. 19. - (4) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale nu ating ponderea sau numărul cetățenilor aparținând minorităților naționale prevăzut la alin. (1) sau (2), autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, precum și prefecturile, serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrative-teritoriale, pot asigura, în temeiul deciziei reprezentantului legal sau, după caz, a organelor de conducere, folosirea limbii materne, în raporturile cu aceștia, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale tratatelor internaționale la care România este parte.

5. După alineatul (4) al articolului 19 se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

Art. 19. - (5) În cazul în care în satele componente ale comunelor, precum și în satele aparținând orașelor și/sau municipiilor cetățenii aparținând minorităților naționale ating ponderea sau numărul cetățenilor aparținând minorităților naționale stabilit la art. 19 alin. (1) sau (2), prevederile prezentei legi se aplică în mod corespunzător.

6. După alineatul (5) al articolului 19 se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

Art. 19. - (6) Exercitarea dreptului de a folosi limba maternă în condițiile art. 19 alin. (1) - (3) și art. 117²-117⁹ se realizează prin aceleași mijloace și în același termen ca și în cazul folosirii limbii române.

7. După alineatul (1) al articolului 22, se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:

Art. 22. - (2) Se interzice orice modificare a limitelor teritoriale ale județelor, orașelor, comunelor și satelor care are ca scop sau efect diminuarea ponderii cetățenilor aparținând minorității naționale în unitatea administrativ-teritorială

în cauză, precum și afectarea drepturilor și libertăților acestora decurgând din Constituție, tratatele și convențiile internaționale la care România este parte.

8. Alineatul (7) al articolului 39 se abrogă.

9. Alineatul (2) al articolului 42 se abrogă.

10. Articolul 50 se abrogă.

11. Alineatele (2), (4) și (5) ale articolului 76 se abrogă.

12. Alineatul (8) al articolului 94 se abrogă.

13. După Capitolul X se introduce un nou capitol X¹, „Folosirea limbii minorităților naționale în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate,, cuprinzând articolele 117² – 117¹⁴, cu următorul cuprins:

**„CAPITOLUL X¹
FOLOSIREA LIMBII MINORITĂȚILOR NAȚIONALE ÎN
RELAȚIILE CU AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
LOCALE ȘI CU SERVICIILE PUBLICE DECONCENTRATE**

Art. 117². – (1) În condițiile prevăzute la art. 19 cetățenii aparținând unei minorități naționale au dreptul să se adreseze autorităților publice și entităților prevăzute la art. 19 alin. (1), oral sau în scris, și în limba maternă, precum și de a primi răspuns atât în limba română, cât și în limba maternă, în termen legal. Actele oficiale se întocmesc în mod obligatoriu în limba română și în limba minorității naționale.

(2) În scopul exercitării dreptului prevăzut la alin. (1), autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) au obligația să pună la dispoziția cetățenilor aparținând unei minorități naționale formulare și texte administrative de uz curent și în limba lor maternă.

(3) Lista formularelor și a textelor administrative de uz curent este stabilită prin hotărâre a Guvernului României, la propunerea Departamentului pentru Relații Interetnice elaborată în parteneriat cu ISPMN.

(4) De prevederile alin. (1)-(3) beneficiază și organizațiile cetățenilor români aparținând minorităților naționale, precum și organizațiile neguvernamentale care au ca scop promovarea sau protecția identității etnice a minorității naționale în relațiile cu entitățile publice prevăzute la art. 19 alin. (1).

Art. 117³. – (1) În condițiile art. 19, autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) au obligația să asigure accesul la informațiile de interes public și în limba minorității naționale respective, prin afișarea acestora la sediul

autorității sau al entității ori în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și pe pagina de internet proprie, respectiv prin consultarea lor la sediul autorității sau al entității, în spații special destinate acestui scop.

(2) În scopul asigurării accesului la informații de interes public în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității naționale, autoritățile publice și entitățile stabilite în art. 19 alin. (1) pot să realizeze și să finanțeze editarea și tipărirea de publicații în limba minorității naționale respective, fără a face obiectul Legii nr. 500/2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice.

Art. 117⁴. – (1) În condițiile art. 19, în raporturile cu autoritățile publice locale cetățenii aparținând unei minorități naționale au dreptul să li se aducă la cunoștință, în limba maternă, ordinea de zi a ședințelor consiliului local sau județean, precum și hotărârile adoptate de acestea.

(2) În condițiile art. 19 în consiliile locale sau județene în care consilierii aparținând unei minorități naționale reprezintă cel puțin o zecime din numărul total, la ședințele de consiliu, consilierii respectivi pot folosi și limba maternă.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) se asigură, prin grija primarului sau a președintelui consiliului județean, traducerea în limba română. În toate cazurile, documentele ședințelor de consiliu se întocmesc în limba română și în limba minorității naționale în cauză.

Art. 117⁵. – (1) În condițiile art. 19, hotărârile cu caracter normativ se aduc, în mod obligatoriu, la cunoștința publică și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, iar cele cu caracter individual se comunică, la cerere, și în limba maternă.

(2) Aducerea la cunoștința publică, în limba maternă, a hotărârilor cu caracter normativ ale consiliului local sau județean, precum și comunicarea către cetățenii aparținând unei minorități naționale a hotărârilor cu caracter individual și în limba maternă se realizează prin aceleași mijloace și în același termen cu cele ale difuzării în limba română.

Art. 117⁶. – (1) Autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 și în condițiile stabilite de art. 19, asigură în mod obligatoriu inscripționarea și în limba cetățenilor minorității respective a denumirii localităților, a străzilor, a spațiilor publice, a indicatoarelor rutiere și a altor indicații topografice destinate publicului. Autoritățile publice centrale sau unitățile administrativ teritoriale, care au în administrare drumuri de interes național, județean sau local au obligația să asigure inscripționarea indicatoarelor rutiere de pe aceste căi de comunicare terestră și în limba minorității naționale respective, pe segmentul care traversează unități administrativ teritoriale în care se îndeplinesc condițiile art. 19.

(2) Obligația inscripționării bilingve revine în sarcina și pe cheltuiala autorităților și entităților care au în administrare locurile publice, căile rutiere prevăzute în alin. (1).

(3) Traducerea denumirii locurilor publice prevăzute în alin. (1) al prezentului articol se realizează cu respectarea elementelor specifice ale limbii minorității naționale respective, istoria, tradițiile acestora și cultura locală, după consultarea obligatorie a organizației care reprezintă în Parlament cetățenii aparținând minorităților naționale.

(4) Traducerea denumirii localităților prevăzute la art. 19 se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Departamentului pentru Relații Interetnice.

Art. 117⁷. – (1) În condițiile art. 19, autoritățile publice și entitățile au obligația să asigure inscripționarea denumirii instituțiilor publice de sub autoritatea lor și în limba maternă a minorității naționale respective.

(2) Confecționarea și montarea tăblițelor prevăzute la alin. (1) se realizează prin grija conducătorului autorității publice în cauză, costul acestora fiind suportat din bugetele instituțiilor respective.

(3) Denumirea localităților sau a instituțiilor publice în limba minorității naționale, poate fi folosită în corespondență sau în documentele oficiale, alături de denumirea în limba oficială a statului.

(4) În condițiile art. 19, autoritățile administrației publice locale și entitățile în temeiul hotărârii sau decizii exclusive a acestora, pot adopta și folosi, alături de însemnele oficiale ale României și ale unității administrativ-teritoriale respective și alte însemne, simboluri care să exprime identitatea etnică, istorică, culturală și economică a cetățenilor aparținând minorității naționale, locuitori ai unității administrativ-teritoriale în cauză.

(5) Traducerea denumirii instituțiilor publice trebuie să aibă în vedere elementele specifice ale limbii minorității naționale respective și se adoptă, pe baza consultării Departamentului pentru Relații Interetnice, prin act administrativ al autorităților publice și entităților sub a căror autoritate funcționează instituția publică respectivă.

(6) Autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) au dreptul de a inscripționa clădirile și anexele clădirilor aflate în administrare denumirea autorității publice sau a entității de la art. 19 în limba minorității naționale în cauză, conform tradiției locului și a specificului limbii minoritare.

(7) Autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) au dreptul de a denumi clădirile în care își desfășoară activitatea și în limba minorității naționale potrivit specificului cultural local.

Art. 117⁸. – (1) În condițiile art. 19, la ceremoniile oficiale organizate de autoritățile publice și de entitățile în cauză, alături de limba română, se poate folosi și limba minorității naționale respective.

(2) Ceremonia de oficiere a căsătoriilor se poate desfășura, la cerere, și în limba maternă a ambelor sau a uneia dintre persoanele care urmează să se căsătorească.

(3) Actele și certificatele de stare civilă se vor redacta în limba română și la cerere și în limba minorității naționale de care aparțin ambele sau una dintre persoanele în cauză.”

„Art. 117⁹. – (1) Ponderea cetățenilor aparținând unei minorități naționale, prevăzute la art. 19, se stabilește pe baza datelor recensământului populației organizat potrivit legii, disponibile la data intrării în vigoare a Legii nr. 215/2001 și raportat la numărul cetățenilor care și-au declarat apartenența la o anumită etnie.

(2) În temeiul principiului drepturilor câștigate, se păstrează dreptul de a utiliza limba maternă și în cazul în care ponderea sau numărul cetățenilor aparținând minorităților naționale nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 19 alin. (1) sau (2).

Art. 117¹⁰. – (1) Autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1), prin reprezentantul legal, au obligația să asigure resursele umane și materiale necesare utilizării limbii minorității naționale.

(2) Asigurarea folosirii limbii materne în condițiile art. 19 și a prevederilor prezentei legi, se realizează de către angajații autorităților publice, a entităților juridice în cauză, precum și de către colaboratori externi.

(3) Autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 au obligația să încadreze în posturile care au atribuții privind relația cu publicul și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective.

(4) Cheltuielile efectuate de autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 în asigurarea folosirii limbii minorității naționale se suportă din bugetele proprii ale acestora, precum și din fondul constituit în acest scop în cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice. Autoritățile publice și entitățile juridice prevăzute la art. 19 pot accepta donații realizate în scopul asigurării utilizării limbii minorității naționale.

Art. 117¹¹. – (1) Agenția Națională a Funcționarilor Publici și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) au obligația să întocmească o bază de date a funcționarilor publici care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, cu respectarea protecției persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

(2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) au obligația să organizeze anual cursuri de formare continuă pentru funcționarii publici care au atribuții în domeniul asigurării folosirii limbii minorităților naționale.

(3) În cazul redistribuirii de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici a funcționarilor publici din corpul de rezervă, în entitățile prevăzute la art. 19

alin. (1), vor fi redistribuiți cu prioritate funcționarii publici care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității naționale din entitatea respectivă.

Art. 117¹². – (1) Guvernul prezintă Parlamentului anual, până la data de 15 martie, un raport privind gradul de implementare a prevederilor legale privind dreptul cetățenilor aparținând minorităților naționale de a folosi limba maternă. Raportul se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I-a.

(2) Colectarea datelor necesare întocmirii raportului se realizează prin completarea de către autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 19 alin. (1) a unui formular elaborat de către Departamentul pentru Relații Interetnice. Formularele se centralizează la nivel județean de instituția prefectului, iar la nivel național de autoritatea publică centrală care răspunde de administrația publică.

Art. 117¹³. – (1) Constituie contravenție refuzul asigurării exercitării în condiții de egalitate sau împiedicarea asigurării exercitării drepturilor și a îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 19 și de la art. 117² până la art. 117¹¹. dacă fapta nu constituie infracțiune potrivit legii penale.

(2) Contravenția prevăzută la alin. (1) se sancționează:

a) cu amendă contravențională de la 3.000 de lei la 30.000 de lei dacă fapta vizează o persoană fizică;

b) cu amendă contravențională de la 5.000 de lei la 50.000 de lei dacă fapta vizează un grup de persoane sau o comunitate.

(3) Constatarea contravenției și aplicarea amenzii se face de către:

(a) persoane împuternicite de ministrul administrației publice, de către prefect sau împuterniciții acestuia;

(b) de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării potrivit procedurii și termenelor reglementate de O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

(4) Persoana care se consideră vătămată de refuzul asigurării folosirii dreptului de a utiliza limba minorității naționale în condițiile art. 19, are dreptul să solicite înlăturarea consecințelor faptei, remedierea situației, restabilirea situației anterioare faptei și obținerea de remedii, despăgubiri morale și materiale efective, disuasive și proporționale cu prejudiciul suferit.

14. Articolul 131 se abrogă.

Art. II. – (1) Guvernul României adoptă în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, normele de aplicare ale prevederilor privind folosirea limbii minorității naționale potrivit art. 19 și art. 117² – art. 117¹³.

(2) Lista unităților administrativ-teritoriale în care se îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 19 alin. (1) sau (2) se întocmește ca anexă la hotărârea prevăzută la alin. (1).

(3) Unitățile administrativ-teritoriale aduc la îndeplinire prevederile prezentei legi în termen de maximum 6 luni de la publicarea hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (1).

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI